

Vänsterpartiet Höganäs remissyttrande angående Höganäs kommuns miljöprogram 2015-2025

Diarienummer: KS/2013/425

Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. Vårt mål är att förverkliga ett samhälle grundat på demokrati, jämlikhet och solidaritet, ett samhälle befriat från klass- och könsförtryck samt etniskt förtryck, ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där kvinnor och män bygger sin egen framtid i frihet och samverkan.

Jorden vi bor på förser oss människor med många naturresurser. Men naturresurserna är inte oändliga. Jorden har en ekologisk bärkraft som vi inte kan överskrida. Det gör att miljöfrågan i grunden är en fråga om fördelning av knappa resurser. Miljöpolitik handlar därför också om rättvisa och om solidaritet. Vi anser att länder, regioner och individer måste hålla sig inom ett rättvist miljöutrymme, dvs. den mängd resurser som vi kan använda utan att tvinga andra människor att använda sig av en mindre mängd resurser, nu eller i framtiden.

Politik för klimaträttvisa handlar om att verka för goda och rättvisa levnadsförhållanden lokalt och samtidigt ta ansvar för klimatkonsekvenser som drabbar andra regioner eller länder. Individuella beslut kan i viss mån påverka i vilken grad man lever miljövänligt eller inte, men för en enskild individ kan det vara svårt att påverka sin miljö i någon större utsträckning. Därför krävs det politiska lösningar på klimatproblemen.

Energi

1. Utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 20 % mellan 2011 och 2025.

Kommentar:

En höjning till 30 % vore ett bra steg mot vår målsättning om att minska utsläppen med minst 40 %. Det görs bäst genom att vi själva tar ansvar och gör de kraftigaste minskningarna bland i-länderna och såklart då även kommunen. Vi borde inta tätpositionen, för klimatet och planetens överlevnad.

2. Energianvändningen ska minska med minst 20 % mellan 2011 och 2025.

3. Senast 2025 ska minst 20 % av den energi som används inom den geografiska kommunen komma från förnybara källor.

4. Höganäs kommun inklusive de kommunala bolagen ska minska sin energianvändning med minst 25 % mellan 2011 och 2025.

5. Höganäs kommun inklusive de kommunala bolagen ska från och med 2016 endast använda el från förnybara källor

6. Höganäs kommun inklusive de kommunala bolagen ska senast 2025 enbart använda värmeverk från fjärrvärme eller förnybara källor.

Kommentar:

Vänsterpartiets mål är omställning till ett samhälle med 100 % förnybar energiförsörjning 2040 . Genom att satsa på sol-, vind-, bio- och geoenergi skapar vi ett ekologiskt hållbart samhälle. På köpet

får vi nya gröna jobb. Visst är ambitionsnivån hög i kommunen men skulle gärna se att vi tar täten och höjer ambitionsmålen!

Ifall vi inte satsar ordentligt på förnybar energi nu kommer vi i framtiden få betala med elbrist och stigande elpriser. Genom att redan idag satsa på förnybar el kan vi också hålla nere kostnaderna för klimatförändringarna. Det är att ta ansvar för kommande generationer.

En metangasreducering är en viktig klimatåtgärd. Gödsel är en stor producent av metangas. Biogas kan utvinnas ur gödsel samtidigt som metangasen minskas. Först och främst är det bönder som producerar biogas från gödsel på sina gårdar. Ökad satsning på biogas är en väg att gå.

Sverige är världsledande när det gäller att utveckla och utnyttja geoenergi. I dag finns här hundratusentals små och stora anläggningar för att ta till vara solenergi som lagrats i marken. Och varje år installeras drygt 30 000 nya anläggningar.

Vår kommunala energiplanering bör därför omfatta även geoenergi. Det behövs även en nationell plan och i samband med det en kommunal plan för hur vi bäst kan skydda och nyttja grundvattnet i sand- och grusavlagringar på ett hållbart sätt.

Vänsterpartiet vill kraftigt öka produktionen av ren el från solen och skulle vilja se en kraftfull utbyggnad av solenergi i Sverige och här i kommunen skulle man kunna komma med placeringsmål för både solen och solvärme som då skulle ge hushållen en tydlig signal att solenergi är vårt att satsa på. Alltså att stödet för solenergi och solceller måste förlängas och utökas.

Kraftfulla kommunala investeringar i sol- och vindkraft kommer också skapa efterfrågan inom en rad olika områden, vilket också kommer bidra till en ökad sysselsättning och möjligheter för företagsetableringar i kommunen.

Vi menar också att det är viktigt att de kommunala investeringarna – exempelvis i vindkraft – sker lokalt i Höganäs kommun, för att skapa fler jobb lokalt.

Vi vill energieffektivisera hela det kommunala fastighetsbeståndet. Detta kräver en total energibesiktning och konkreta åtgärdsplaner för varje fastighet. Genom tilläggsisolering, förbättrad ventilation, solfångare och andra energisparande åtgärder vill vi sänka kommunens energiförbrukning.

Transporter

7. Andelen resor med kollektivtrafik, cykel och gång ska vara minst 40 % 2025.

Kommentar:

Här ska samhällsplaneringen vara ett av flera verktyg för ett mer transporteffektivt och därmed energisnålare samhälle. Det leder till att fler människor kan gå mellan olika punkter eller ta cykeln. På korta transportsträckor har gång och cykel stor potential.

Strukturellt och långsiktigt handlar det om att få till stånd en samhällsplanering som minskar behovet av långväga fysiska transporter och en planering som bygger på energisnålare och miljövänliga transporter, tex kollektiva transporter med järnväg, spårvagn och buss.

Bensin och dieslbilar ska successivt fasas ut. Detta är ett mål som kräver ett helt paket av åtgärder. Samhällsplaneringen kan inte längre utgå från en ökande biltrafik. Det hjälper inte att varje enskild bil blir mer miljövänlig om antalet bilar samtidigt ökar.

För att få ett ekologiskt hållbart transportsystem måste andelen resor med kollektivtrafiken öka. För att lyckas öka vårt resande med kollektiva färdmedel krävs en utbyggd, tillgänglig, prisvärd och väl fungerande kollektivtrafik för alla. Vi vill därför understryka behovet att sätta resenärens i centrum för att få ett socialt och ekologiskt hållbart transportsystem. Tillgängligheten till stationer, bytespunkter och hållplatser har stor betydelse för att öka intresset för att resa kollektivt.

Som vi nämner längre fram i samband med mål 10, så är det väsentligt att man både ser över de kommunala fordon man har plus ser över så att man kan minska biltrafiken i den lokala trafiken

8. År 2025 ska det finnas minst 100 laddningscykler för elbilar.

9. Minst 75 % av kommunens egna och upphandlade transporter ska ske med förnybara bränslen senast 2025.

10. Hemtjänsten ska minska sin bilkörning med minst 10 % till 2016 och med minst 15 % till 2025.

Kommentar:

Vi skulle vilja se att man också i samband med detta mål hade lagt till om att en översyn över den centrala organisationen är väsentlig för att målet ska genomföras.

Bättre samordning mellan förvaltningar och smartare bokningssystem gör användandet av kommunala fordon mer effektivt.

Vi vill se en ytterligare samordning och en effektivare användning av kommunens bilar. Alla nya personbilar som köps in ska vara miljöbilar och i första hand vara oberoende av fossila bränslen. För de verksamheter där den dagliga körsträckan tillåter ska i första hand elbilar användas. Genom moderna bokningssystem och en bättre samordning över förvaltningsgränserna är vi övertygade om att vi kan få en mer effektiv användning av de kommunala fordonen för att gå vidare till att minska bilkörningen. För att minska den lokala biltrafiken behöver vi fler cykelvägar. En handlingsplan för att öka cyklandet i kommunen behövs.

I samband med detta mål behöver också se över mål 7 ses över så att dessa två mål kopplas tillsammans.

Hållbar konsumtion

11. Minst 25 % av de livsmedel kommunen köper in ska vara ekologiska.

12. Kommunen ska arbeta aktivt för att minimera miljö- och klimatpåverkan vid val av livsmedel.

13. Kommunen ska minska matsvinnet i om kostavdelningens produktionsenheter till max 5 % av inköpsvikten. Vid serveringstillfället får svinnet vara max 10 %.

Kommentar:

I samband med att ekologiska livsmedel nämns skulle vi vilja tillägga att även köttkonsumtionen tas upp. Att minska köttkonsumtionen är en viktig klimatåtgärd.

Enligt FAO-rapporten Livestock's Long Shadow står den globala animalieindustrin för 18 % av världens totala utsläpp av växthusgaser. I Sverige står animalieindustrin för utsläpp på närmare 10 miljoner ton växthusgaser, nästan lika mycket som utsläppen från alla personbilar i Sverige (Greenhouse gas emissions from Swedish consumption of meat, milk and eggs 1990 and 2005, SIK

Rapport 794 2009, s. 26). Forskarnas slutsats är att om vi vill ha en hållbar klimatutveckling måste vi äta mindre kött.

För att minska köttkonsumtionen i Sverige bör det tas fram en handlingsplan för hur klimatpåverkan av livsmedelskedjan, inklusive animalieproduktionen, ska minskas.

För att minska köttkonsumtionen föreslår vi att Föreslå kommunen en dag i veckan enbart serverar vegetarisk mat.

Miljöanpassad offentlig upphandling är ett kraftfullt verktyg för att uppnå en långsiktigt hållbar konsumtion och produktion.

Vänsterpartiet vill införa tydliga mål och nya stöd för ökad ekologisk konsumtion och produktion. För att öka takten för ett hållbart jordbruk vill vi att Sverige antar ett mål som innebär att minst 30 % av den svenska jordbruksmarken ska vara ekologiskt odlad år 2020, det vill säga ungefär dubbelt så mycket som idag. Vi vill också ha ett mål om att hälften av maten som konsumeras i offentlig sektor ska vara ekologisk till år 2020.

Insatserna ska vara långsiktiga och varaktiga. Andelen hållbar mat inom offentlig sektor ska öka. Med hållbar mat menar vi mat som är god, hälsosam, miljövänlig, närproducerad och djuretisk.

Vi vill att mer mat ska produceras, förädlas och konsumeras lokalt.

Våra äldreboenden, förskolor och skolor borde kunna ha en enorm möjlighet att påverka genom upphandlingar. Dessutom borde en mycket större del av dessa livsmedel kunna tillagas lokalt i respektive inrättning. Det finns flera positiva exempel på skolor och andra offentliga institutioner som börjat laga sin egen mat. Resultatet har blivit att man tagit ökad kontroll över den mat man serverar samt att maten har upplevts som godare, kvaliteten har höjts samt svinnet minskat. I många fall har man också kunnat spara pengar. Vår vision är att alla större offentliga enheter ska kunna laga sina egna livsmedel.

14. Kommunen ska arbeta aktivt för att skapa en giftfri vardag , med särskild fokus på barn och unga.

Kommentar:

Det är i dag ett stort problem med giftiga kemikalier i vår vardag. Varje dag utsätts våra kroppar för många kemikalier, vars långsiktiga effekter på människan är okända. Extra känsliga för detta är våra barn. Enligt forskningen utsätts barn dessutom i större utsträckning av detta när de vistas på förskolan. Detta då detta är en miljö där exempelvis skumgummi och mjukgjord PVC är vanligare än i hemmet.

Under 2013 genomförde Naturskyddsföreningen ”Operation Giftfri Förskola” där man inventerat ett stort antal förskolor. Nästa steg i deras arbete blir att utforma konkreta handlings- planer för hur kommuner på både kort och lång sikt kan motverka gift i förskolan.

Vänsterpartiet skulle vilja att kommunen skyndsamt genomför en inventering av samtliga förskolor enligt den mall som Naturskyddsföreningen utformat, och tar del av den forskning och de förslag på åtgärder som finns. Efter inventeringen av de kommunala förskolorna vill vi att det upprättas tydliga åtgärdsplaner för samtliga förskolor.

Vi vill att Höganäs förskolor deltar aktivt i arbetet med att skapa giftfria förskolemiljöer, och håller sig uppdaterad på den forskning och kunskap som finns. Information om vad man som förälder bör tänka på när det gäller kemikalier i leksaker och annat ska finnas tillgänglig på våra förskolor.

En viktig del i arbetet för en giftfri förskola är att välja produkter som inte innehåller giftiga kemikalier. Därför måste stor hänsyn tas till detta i samband med inköp till verksamheten, exempelvis vid köp av leksaker, förbrukningsmaterial eller möbler.

15. Senast 2025 ska alla kommunens byggprojekt vara miljöanpassade genom certifiering, standardisering eller liknande.

16. Vid anskaffning av varor, tjänster och byggtreprenader ska det ställas miljömässigt relevanta och uppföljningsbara krav.

17. Kommunen ska arbeta för minskade avfallsmängder och ökad resurshållning i den geografiska kommunen. Målen för mängden avfall ska följa Höganäs kommuns avfallsplan.

18. Kommunen ska arbeta för minskade avfallsmängder och ökad resurshållning i kommunens egna verksamheter.

Mark, vatten & natur

19. Kommunen ska arbeta aktivt för att god ekologisk status ska uppnås i Görslövsån, Oderbäcken, Öresund och Skälderviken enligt vattendirektivet.

20. Kommunen ska arbeta aktivt för att nya våtmarker anläggs i odlingslandskapet.

21. Kommunen ska arbeta aktivt för att inrätta skydds zoner utmed vattendragen.

22. Senast 2025 ska samtliga enskilda avlopp minst uppfylla kraven i de allmänna råden, NFS 2006:7.

23. Senast 2016 ska det finnas tydliga riktlinjer för användning av bekämpningsmedel på kommunal mark.

Kommentar:

Kommunen skulle kunna anta en handlingsplan för att fasa ut användning av kemiska bekämpningsmedel.

Kemisk bekämpning är fortfarande den vanligaste bekämpningsmetoden mot oönskade växter och djur inom jordbruket. Kemikalier från bekämpningen ger negativa effekter för den biologiska mångfalden och kan på både kort och lång sikt påverka människors hälsa. Mellan 2007 och 2010 testade Länsstyrelsen i Skåne län grundvattnet. En tredjedel av proverna innehöll bekämpningsmedel och en fjärdedel av dessa hade halter som överskred riktvärdet. Nedbrytnings- och omsättningstiden i grundvatten är mycket lång, vilket innebär att ämnen som har läckt till grundvattnet ofta stannar kvar en mycket lång tid. År 2012 ökade försäljningen av bekämpningsmedel till jordbruket (Kemikalieinspektionen 2013).

24. De biologiska värdena ska skyddas och stärkas i såväl tätort som på landsbygd i den geografiska kommunen.

Kommentar:

Vår välfärd är helt beroende av tjänster från naturen i form av mat, råvaror och rent vatten. Naturresurserna måste därför brukas så att ekosystemen inte försvagas och biologiska mångfalden bevaras. Sverige har dessutom i Nagoyaöverenskommelsen (2010) förbundit sig att genomföra en räddningsplan för att bromsa utarmningen av biologisk mångfald och att till 2020 se till att jord-, vatten- och skogsbruk bedrivs hållbart.

25. Kommunen ska förbättra förutsättningarna för ekosystemtjänster vid planering och drift.
26. Vid nyexploatering ska kommunen säkra reträttvägar för flora och fauna med anledning av framtida förändring av strandlinjen.
27. Kommunens översiktsplan ska ange tydliga ställningstaganden avseende exploatering av åkermark. Dessa ska följas.

Kommentar:

Vänsterpartiet anser att den höga exploateringstakten av bördig åkermark, inte minst i södra Sverige, är mycket bekymmersam och inte förenlig med en långsiktigt hållbar livsmedelsförsörjning. Nya nationella styrmedel krävs för att minska exploateringstrycket på jordbruksmark i kommunerna.

För att minska exploatering av åkermark skulle kommunen kunna komma med förslag till kommunal målsättning för bevarande av bördig åkermark.

Utbildning, kommunikation och engagemang

28. Kommunen ska utbilda och engagera sina anställda till ett aktivt miljöarbete.
29. Barn och ungdomar ska engageras, entusiasmeras och ges kunskap och vägledning för att kunna välja en miljöriktig livsstil.
30. Kommunen ska engagera andra arbetsgivare, företag och föreningar i kommunen att genomföra miljöinriktade projekt.
31. Kommunen ska informera och engagera invånarna till en miljömedveten livsstil.

Kommentar:

Kommunen skulle årligen kunna upprätta ett ekologiskt bokslut, där verksamheternas påverkan på klimatet och det arbete som utförs för att minska klimatpåverkan redovisas. Vi vill även att detta ekologiska bokslut följer upp att de beslut som tas på klimatområdet verkställs.

En kommun som också satsar på friluftslivet kommer att få en friskare befolkning och ett större engagemang för miljöfrågor.